

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

RELATIEF

toneelspel in vier bedrijven

door

Peter de Kemel

1880

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2016
Nr. 2217

DE TRUST DER POËZIE

een eenakter in vier taferelen

door

PAUL VAN KEYMEULEN

Geïnspireerd op 'Lijmen' van Willem Elsschot

Toneelfonds J. JANSSENS * Antwerpen

1990

(N° 1837)

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste TWAALF tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel.

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aankoopbewijs. Dit bewijs moet samen met een aanvraagkaart waarop plaats en datum(s) van opvoering werden ingevuld, minstens veertien dagen voor de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gecopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende auteursrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:
I.B.V.A. "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.

Wettelijk Depot D/1990/220/37
ISBN 90-385-0032-7

© 1990 Toneelfonds J. Janssens/Paul van Keymeulen

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONAGES (3 dames - 9 heren)

de directeur van het Europees Tijdschrift

Thérèse, zijn dochter

Theo van Antro

Isi Botosami, een dichter

Sorano, ook een dichter

Zeger Clauwaert, nog een dichter

Juffrouw Deltombe, would-be dichteres

Pliet Bergen, would-be dichter

De hoofdcontroleur van belastingen

Van der Jonck, attaché

Papa Deltombe

Dientje, meisje bij de directeur

Het toneel verbeeldt een ruime kamer ingericht als bureau en tevens als ontvangstkamer. Bureau-ministre, schrijfmachine, boekenrekken (niet te veel), enkele gemakkelijke zetels met een tafeltje. Dit alles niet te modern, maar toch niet ouderwets.

(Voor het doek opgaat, verschijnt een jongetje met een pancarte waarop te lezen staat : HET NIEUW EUROPEES TIJDSCHRIFT. Het jongetje verdwijnt en het doek gaat op. Thérèse zit voor haar schrijftafel en wacht op het vervolg van een brief die haar vader, de directeur, bezig is te dicteren. Hij is echter aan het dromen gegaan zoals elk dichter die zich respecteert past.)

THERESE: En verder, papa? Papa?!

DIRECTEUR: Euh! Wat zeg je?

THERESE: Hoe moet die brief verder, papa?

DIRECTEUR: Ik was aan het dromen. Ik was plots in mijn binnenste aan het zingen gegaan.

THERESE: Je hebt toch geen stem, papa.

DIRECTEUR: *(afwezig)* Geen stem? Natuurlijk! *(plots bewust)* Wat? Ik bedoelde dat natuurlijk anders. Jij met je prozaïsche alledaagsheid. Nu, waar was ik gebleven?

THERESE: *(lezend)* Meneer, wij hebben uw verzen met aandacht gelezen. Tot onze spijt moeten wij U...

DIRECTEUR: ...moeten wij U meedelen dat ze voor publicatie in het Nieuw Europees Tijdschrift minder geschikt zijn. *(terzijde)* De verzen hebben in de grond weinig belang, maar een minimum aan kwaliteit is toch vereist.

THERESE: *(lezend)* ... de verzen hebben in de grond weinig belang, maar...

DIRECTEUR: *(kwaad)* Schrap die laatste zin. Wat heb je vandaag. Snap je dan niet, dat dit een bedenking was, tussen haakjes. Jij snapt nooit wat. Waar heb ik zo'n dochter verdiend. Enfin, schrap die laatste zin.

THERESE: Is geschrap!

DIRECTEUR: Schrijf dan verder. Wij hopen echter dat U de volgende keer meer geluk zal hebben en dat wij U intussen onder onze abonnees zullen mogen rekenen.

THERESE: ... mogen rekenen. Dat zou dan de vijftiende abonnee en het vijftiende slachtoffer zijn.

DIRECTEUR: Waar heb je het nu over?

THERESE: Niks, papa, zo maar 'n bedenking.

DIRECTEUR: Ik moet zeggen dat je bedenkingen zeer alledaags zijn. Volgende brief. Mejuffer Deltombe, Hogeweg 3, Sint-Kruis. Hoe zullen we dat draaien.

THERESE: Zijn de verzen geaccepteerd?

DIRECTEUR: Neen!

THE: Dan kan een stencil volstaan.

DIRECTEUR: Neen! Geen stencil! Het geval is veel te interessant. Trouwens men mag een dame nooit voor het hoofd stoten. Haar verzen zijn wel niet fameux, maar, zoals ik zei, van belang is dat niet. Nodig ze uit, ik zal dan wel zien wat met haar kan gedaan worden.

THERESE: Met haar, papa?

DIRECTEUR: Wat bedoel je nou weer? Je deed er beter aan je misplaatste insinuaties voor jou te houden. Je vergeet maar al te dikwijls dat ik je vader ben en dat je mij eerbied verschuldigd bent.

THERESE: Maar ik hou toch van jou, pappie.

DIRECTEUR: Goed, goed! Pappie! Laten we voort maken. Convoceer die juffrouw. Je kent de formule.

THERESE: En of ik ze ken! Dag in dag uit doe ik niets anders.

DIRECTEUR: Ik weet het, kind. Maar bedenk, je doet het voor de poëzie.

THERESE: De poëzie? Tot hier heb ik ze, die poëzie, tot hier.

DIRECTEUR: Hoe durf je zo over de edele dichtconste te spreken, jij, de enige dochter van één der grootste dichters van het land. En als ik zeg: één der grootste, dan ben ik bescheiden, zeer bescheiden.

THERESE: Maar, ik stik erin, papa.

DIRECTEUR: Wablieft???

THERESE: Ik bedoel, in die poëzie van jou.

DIRECTEUR: In mijn poëzie!!!

THERESE: Maar, neen, papa. Ik bedoel in de poëzie van het tijdschrift, van al die inzenders, die niet eens behoorlijk hun naam kunnen schrijven.

DIRECTEUR: In mijn poëzie!!!

THERESE: Papa, begrijp dan toch. Ik heb heus niet zo bedoeld.

DIRECTEUR: Ik heb het begrepen!

THERESE: Ik bedoelde het niet verkeerd. Je weet wel beter. Maar ik hou het hier niet langer uit. De godganse dag niets anders dan verzen en verzen, rijmen en strofen, en dan die smachtende brieven van hysterische pubers en maanzieke kostschoolmeisjes. Neen, ik hou het niet meer uit.

DIRECTEUR: Je moet je, integendeel, gelukkig achten je dagen te kunnen doorbrengen midden de produkten van de muze. De lucht die je hier inademt is zwanger van de edelste gevoelens en gedachten die

het menselijk brein beroeren. En jij, terwijl de atmosfeer in dit huis...

THERESE: Stinkt van de poëzie.

DIRECTEUR: Foei! Hoor jij die zangen niet, die...

THERESE: Ik hoor niets.

DIRECTEUR: Jij ondankbaar wezen. Wat wil je dan eigenlijk?

THERESE: Er uittrekken. Het daglicht en de zon nog eens zien. De zon, begrijp je, papa, de zon, en niet de gele dagster. En de bloemen op het veld bij hun naam noemen. Daar heb je het. Ik begin ook al te rijmen. De bloemen. Weet jij, hoe die... nou zijn naam doet er minder toe, weet jij, hoe hij de papaver noemt?

DIRECTEUR: Hoe zou ik dat nou weten?

THERESE: De rode glimlach van het koren. Stel je voor dat ik in een bloemenzaak binnenstap en een dozijn rode glimlach van het koren vraag. Ze zouden mij glimlachen.

DIRECTEUR: Maar kindje toch. Snap je dan niet? Dat is een dichterlijke metafoor, een trouwens geslaagd poëtisch beeld.

THERESE: Ik begrijp niet waarom ze de dingen niet bij hun naam noemen. En als ze het over liefde hebben, met een hoofdletter natuurlijk, dan is er altijd vuur mee gemoeid, laaiend vuur.

DIRECTEUR: Maar je kan toch niet schrijven: mijn hart brandt van liefde als anthraciet 12/22 of mijn hart is ontvlambaar als super benzine.

THERESE: Nou, en waarom niet? Het zou in ieder geval veel grappiger zijn dan dat eeuwig vuur. En die moderne dichters en die barden, die Vlaamse barden. Laat me niet lachen. Neen, papaatje, de poëzie kan duivels mooi zijn maar niets gaat boven 't proza van het leven.

DIRECTEUR: Kindje toch.

THERESE: Ik ben geen kind meer en zeker geen kindje.

DIRECTEUR: Je moet wel erg overspannen zijn.

THERESE: Nee, papa, ik ben in 't geheel niet overspannen, maar ik heb er grandioos genoeg van. Ik wou dat je mij als duivel-doet-al verving.

DIRECTEUR: Als redactiesecretaresse?

THERESE: Zoals je het noemen wil.

DIRECTEUR: Prachtig!

THERESE: Meen je dat ernstig, papa?

DIRECTEUR: Dodelijke ernst. Allang loop ik met een paar ideetjes rond; Primo: de uitbreiding van het tijdschrift, of beter gezegd, de stichting

van een uitgeverij. Dat zou meteen de kwestie van de overdrukken oplossen en ons meer mogelijkheden bieden. Ik zie reeds de kaften van onze uitgaven: Uitgeverij Utopia, onder directie van... Zie jij het niet?

THERESE: Redactiesecretaresse, loopjongen, corrector, typiste, inpakster, enz.: de dochter van de directeur. Neen, dank je wel, hoor!

DIRECTEUR: Maar laat me toch uitspreken. Gezien de uitbreiding van de zaak en de stijging van de winst - want opbrengen zal ze - nemen we een echte secretaresse in dienst.

THERESE: Een heuse redactiesecretaris?

DIRECTEUR: Een echte!

THERESE: Die betaald wordt?

DIRECTEUR: Die betaald wordt!

THERESE: Heus, pappie?

DIRECTEUR: Dat wil zeggen.

THERESE: Ah!

DIRECTEUR: Geen full-time kracht. Maar drie dagen in de week of zes halve dagen.

THERESE: En hoeveel zou die halve kracht verdienen?

DIRECTEUR: Jij schijnt daar zoveel belang in te stellen.

THERESE: Hoeveel denk je hem te betalen?

DIRECTEUR: Een vijftienduizend frank in de maand. Maar, jij schijnt je zo aan die betrekking te interesseren, kindje. Daar steekt zeker wat achter. Is het niet? Biecht eens op!

THERESE: En je tweede idee, papa?

DIRECTEUR: Mijn tweede idee? Jij trouwt!

THERESE: Ik trouw?!?

DIRECTEUR: Jij trouwt!

THERESE: Met die...?

DIRECTEUR: Precies!

THERESE: Ik weiger. Ik weiger te trouwen met die... met die kapstok, met die vogelschrik.

DIRECTEUR: Foei! Zo'n groot dichter.

THERESE: Ik kan hem niet luchten.

DIRECTEUR: Door iedereen gewaardeerd.

THERESE: Hij heeft haar op de kin met beestjes in.

DIRECTEUR: Hij is dol op je.

THERESE: Des te beter. Dan kan hij over zijn gebroken hart "vaerzen" schrijven.

DIRECTEUR: En wat een toekomst: al vier provinciale prijzen.

THERESE: Hij heeft platvoeten!

DIRECTEUR: Al vijf studiebeurzen!

THERESE: Precies: hij reist teveel. En bovendien: hij ruikt naar look, en als ik zeg ruik, dan ben ik beleefd.

DIRECTEUR: De inluider van het nieuwe -isme. De toekomstige staatsprijs.

THERESE: Het kan me niet schelen. Hij hangt me de keel uit.

DIRECTEUR: Nu is het genoeg!

THERESE: Papa!

DIRECTEUR: Genoeg! Je zal trouwen met de man die ik voor je heb uitgekozen.

THERESE: Papa, ik ben altijd onderdanig geweest, altijd heb ik je zin gedaan. Maar dit keer ga je te ver. Dit keer zeg ik: neen!

DIRECTEUR: Je zal, hoor je, je zal. Je zal trouwen met de dichter van "Oden aan de halve maan", met hem en met niemand anders. Tenzij...

THERESE: Tenzij?...

DIRECTEUR: Tenzij je me iemand kan voorstellen die minstens even goede verzen kan schrijven als hij, en evenveel. En daarmee is de zaak afgehandeld en ik wil geen woord van tegenspraak meer horen, begrepen!

THERESE: Goed, ik leg er mij bij neer.

DIRECTEUR: Des te beter.

THERESE: Maar voor dat redactiesecretariaat, is dat echt?

DIRECTEUR: Dodelijke ernst.

THERESE: En mag ik dan vrijelijk over mijn tijd beschikken?

DIRECTEUR: Als een vogel in de lente. Trouwens, als je toch zo weinig voelt voor de poëzie wil ik je niet zien wegkwijnen tussen deze poëtische rommel, zoals jij dat noemt. Ik geef je de bons, voilà, de bons, je bent uit de dienst van de muze ontslagen.

THERESE: *(vliegt hem om de hals)* O, dank je, papaatje, schat.

DIRECTEUR: Wat betekent dat nou weer. Hé, hé, je drukt me plat, je... je... niet zo dwaas, niet zo dwaas. *(Dientje laat Botosami binnen)*

DIENTJE: Meneer de poweet Isidoor Botosami, hi, hi. *(af)*

BOTOSAMI: *(woest naar Dientje. Herpakt zich)* Bravo voor dit ontroerend familietafereel, bravo, m'n waarde directeur. *(directeur en Thérèse)*

maken zich uit hun omarming los. Thérèse steekt haar tong uit naar Botosami)

DIRECTEUR: M'n waarde Botosami. (*handdruk*)

BOTOSAMI: Mejuffrouw Thérèse, mes hommages.

THERESE: (*buiginkje*) Monsieur le poète.

DIRECTEUR: Ja, m'n waarde, als je zo'n impulsieve dochter hebt... Je bent gewaarschuwd.

THERESE: Papa!!!

DIRECTEUR: En weet je waarin mijn dochters impulsiviteit haar oorzaak vond?

BOTOSAMI: Euh, neen! In kinderlijke genegenheid? In kinderliefde?

THERESE: Meneer Botosami, alsjeblijft. Ik ben geen kind meer.

DIRECTEUR: Gewoonweg; omdat ik haar de bons gegeven heb. De bons als redactiesecretaresse.

BOTOSAMI: Maar dat hebt u toch zeker niet gedaan? Ze is onvervangbaar.

THERESE: Vleier!

DIRECTEUR: Ja, ik vraag me af of ik ze ooit zal kunnen vervangen.

BOTOSAMI: Daar zegt u wat.

THERESE: Moeilijk is dat niet. Als je behoorlijk betaalt.

DIRECTEUR: Ik ben daar niet zo zeker van. Toegewijde redactiesecretarissen lopen er niet veel. Enfin, we zullen wel zien. Tegen haar wil in kon ik ze toch niet langer houden. Ze houdt het hier niet langer uit.

THERESE: Papa, dat interesseert de heer Botosami niet.

DIRECTEUR: Je moet haar excuseren, ze is nog wat overstuur. En, m'n waarde, ik meen ook te weten dat mijn dochter met bepaalde plannen rondloopt.

BOTOSAMI: Plannen?

THERESE: Papa, alsjeblijf!

DIRECTEUR: Och, lieve, aan een vriend des huizes mag ik het wel verklappen.

THERESE: Het is voorbarig, papa.

DIRECTEUR: Maar, kindje, hij moet er toch op voorbereid zijn.

THERESE: Waarom? Ik zie daar het nut niet van in.

BOTOSAMI: Wat mij betreft, als volgeling van Epicuros ben ik altijd op het ergste voorbereid.

THERESE: Hoe onbeschaamd!

DIRECTEUR: Op het ergste? (*schatert het uit*) Ja, eigenlijk is dat het ergste wat een man kan overkomen.

THERESE: Ooohhh!

DIRECTEUR: Ja, zie je, m'n waarde Botosami, ze heeft... trouwplannen.

BOTOSAMI: Ah!

THERESE: Papa, ik verbied je verder te gaan.

DIRECTEUR: Thérèse, stel je niet zo aan. Ja, ze denkt aan den huwelijken staat. En in de grond is dat haar goed recht en kan ik, haar vader, mij daar niet tegen verzetten. (*gefingeerde droefheid*)

BOTOSAMI: Innige deelneming, directeur.

THERESE: Wat???

DIRECTEUR: Hoewel ik met haar een stuk van mijn leven en van mijn geluk verlies. Mijn enige dochter. Altijd zo lief voor mij. Sedert de dood van mijn lieve vrouw, mijn steun, mijn toeverlaat. Als ik dan nog zeker was dat zij niet beneden haar stand zou trouwen...

BOTOSAMI: Is zij... heeft zij...?

THERESE: Meneer Botosami, ik verbied je...

BOTOSAMI: (*in de war*) Meneer de directeur, euh, hoe moet ik het zeggen, al lang wou ik u een verzoek...

DIRECTEUR: Een verzoek? Letterkundige zaken kunnen we beter in de salon bespreken. Thérèse heeft nog één en ander te tikken.

BOTOSAMI: Ja, ziet u, het is geen literaire aangelegenheid.

DIRECTEUR: Ah!

THERESE: Ik laat jullie alleen, zo'n haast heeft het redactiewerk ook niet.

BOTOSAMI: Neen, doet u dat niet, juffrouw Thérèse.

DIRECTEUR: Botosami, je maakt me nieuwsgierig.

BOTOSAMI: Ja, ziet u, het is verkieslijker dat juffrouw Thérèse... Mijn verzoek, dat eigenlijk een aanzoek is... betreft haar...

DIRECTEUR: Wat bedoel je eigenlijk?

BOTOSAMI: (*plots*) Meneer de directeur, ik heb de eer u om de hand van uw dochter te verzoeken.

DIRECTEUR: Haar hand?

THERESE: Mijn hand?

BOTOSAMI: Ik begrijp dat het u verbaast. Ik had het eerder moeten doen. Al maanden brandt deze vraag mij op de lippen. Al maanden brandt mijn hart van vurige liefde.

THERESE: (*terzijde*) Als hij met dat vuur niet ophoudt, bel ik de pompiers.

BOTOSAMI: Ik begrijp dat mijn aanzoek verwondering kan baren.

DIRECTEUR: Verwondering, m'n waarde Botosami. Grote vreugde heerst in mijn vaderlijk hart.

BOTOSAMI: Mag ik hopen? Wil u mijn aanzoek in overweging nemen.

DIRECTEUR: Wat mij betreft, niet alleen in overweging nemen. Ik geef mijn toestemming. En zeer gaarne. Uw talent, uw gedichten heb ik altijd zeer hoog geschat, zodat in mij de hoop groeide dat mijn dochter eens gehuwd zou zijn met een zo roemrijk muzenzoon. Ik geef je dan ook mijn zegen.

BOTOSAMI: Dank u.

THERESE: Papa, denk aan je belofte.

DIRECTEUR: Mijn belofte?

THERESE: De drie-jaarlijkse...

DIRECTEUR: O ja, aan die voorwaarde heb ik altijd vastgehouden, dat ik alleen mijn dochter zou uithuwelijken aan een drie-jaarlijkse staatsprijs. Maar dat is maar een kwestie van weken.

THERESE: Wanneer wordt de prijs toegekend?

BOTOSAMI: In november.

THERESE: In vijf maanden kan er veel gebeuren.

DIRECTEUR: Inderdaad, want ik sta erop je huwelijk keurig, tot in de kleinste details voor te bereiden.

THERESE: En als meneer Botosami de prijs niet behaalt?

DIRECTEUR: Hij behaalt hem vast en zeker! Trouwens, wat doe je met mijn connecties? Ik zal ze weten te mobiliseren. Wees maar gerust.

THERESE: Ik vind dat niet eerlijk.

DIRECTEUR: Eerlijk! Wat een groot woord. Wat ben je nog naïef. Weet je dan niet dat de toekenning nooit op de deliberatie beslist wordt? Wie zijn ellebogen gebruikt en kan antichambrenen, die wordt beslist een groot schrijver. Dat is nu éénmaal zo.

THERESE: Precies daarom kom ik ertegen in opstand. Maar goed, ik zal het spel spelen. Precies op de dag, dat die fameuze drie-jaarlijkse geantichambreerd wordt zal ik mijn ja-woord geven. Ik doe er een eed op.

BOTOSAMI: Oh, heb dank, heb dank...

THERESE: Niet zo vlug, m'n waarde Botosami, laten we voorzichtig zijn.

DIRECTEUR: Genoeg gearlementeerd nu. Daar drinken we op. Kom je, Truusje?

THERESE: Liever niet, papaatje. Ik heb nog een paar brieven te typen, en je weet, het tijdschrift voor alles.

DIRECTEUR: Wat een toewijding. Botosami, een betere secretaresse vind ik niet. *(Botosami volgt de directeur. Beiden af)*

THERESE: Als die kapstok denkt dat ik met hem naar bed wil, vergist hij zich danig. Maar ik zal het spel spelen. Genadeloos.

DIENTJE: *(op)* Juffrouw!

THERESE: Kom er gerust in. Ze zijn in de salon. Dientje, luister 's.

DIENTJE: Ik ben één en al oor!

THERESE: Prachtig! Ik verwacht een meneer.

DIENTJE: Een meneer? De juffrouw bedoelt zeker een jongeheer?

THERESE: Nou, een jongeheer dan. Is dat zo eigenaardig?

DIENTJE: Zeker niet, juffrouw.

THERESE: Nu dan: een jongeheer.

DIENTJE: Met een snorretje, een leuk snorretje.

THERESE: Hoor 's, Dientje.

DIENTJE: Zwart haar, bruine ogen en...

THERESE: *(vermanend)* Dientje!!!

DIENTJE: Grijs pak. Engelse tweed.

THERESE: *(speelt het spelletje nu mee)* Mooi! En verder?

DIENTJE: Lengte: ongeveer een meter zeventig. Verder geen speciale kenmerken. Sympathiek voorkomen, vooral bij éne juffrouw Thérèse? Klopt dat?

THERESE: Tot in de puntjes. Maar vertel eens, hoe ben jij erachter gekomen?

DIENTJE: Het is hem heel duidelijk te zien dat hij smoorverliefd is.

THERESE: Foei! Wat een uitdrukking! En hoe heb jij dat gemerkt?

DIENTJE: Hij is zijn leven moe?

THERESE: Zijn leven moe?

DIENTJE: Ja! Hij zucht nogal veel. Maar als hij me ziet, toont hij zich nogal opgewekt. Nou, wat mij betreft, ik mag hem graag.

THERESE: Dientje, als dit in onze ogen zo sympathiek iemand, naar mij vraagt.

DIENTJE: Heeft ie al gedaan.

THERESE: Hoezo?

DIENTJE: Hij is al hier.

THERESE: Waarop wacht je dan?

DIENTJE: Ik kon hem toch niet binnenlaten als meneer en die Botte Salami de plaats onveilig maakten.

THERESE: Maar, jij bent een parel, Dientje.

DIENTJE: Dat heeft, helaas, nog geen enkele adam opgemerkt.

THERESE: Dat komt nog wel, maak je geen zorgen.

DIENTJE: Toekomstige tijd! Zal ik die jongeheer binnenlaten?

THERESE: Onverwijld, Dientje, direct.

DIENTJE: *(opent de deur)* Als meneer zich de moeite wil geven. Ik geloof dat het de moeite loont. *(Theo van Antro op. Onwennigheid van de twee verliefden. Terzijde)* Niet te dicht naderen. Brandgevaar. *(luid)* Juffrouw, ik veronderstel, dat ik hier overbodig ben.

THERESE: Dientje, je psychologisch inzicht is buitengewoon ontwikkeld. *(Dientje af)*

ANTRO: Avond, Thérèse.

THERESE: Is dat alles? *(Theo wil haar omhelzen)* Als jij denkt dat een neutraal "avond Thérèse" kan volstaan, geef je dan alsjeblief verder geen moeite, hoor.

ANTRO: Och, Truusje...

THERESE: Da's al beter. Straks kom je nog in forme. Je staat daar als een bedrogen zuigeling. *(zachter en ernstig nu)* Niets gevonden?

ANTRO: Niets. Al de betrekkingen waren al gebeven.

THERESE: En je diploma's?

ANTRO: Alsof ze daar wat om geven. Diploma's, die zijn precies goed genoeg om in te lijsten of om op zolder te gooien. Trouwens, wie heeft de dag van vandaag geen diploma, ik vraag het je. Van bakkers en kappers tot zelfs de vuilnisman, en zelfs de jaarlijkse vette os...

THERESE: Niet zo bitter, lieve.

ANTRO: Bitter? Je zou er mysantroop bij worden. Al weken loop ik de stad af, lees ik al de aankondigen die maar verschijnen, grote en kleine, op drie lijntjes of in blokletters, op de plaatsingsbureaus kennen ze mij als slecht geld, het dient allemaal tot niets. "Kom morgen eens terug" - "Het spijt ons, maar de cliënt vraagt een jonge kracht, onder de achttien jaar". - "Wij vrezen, dat wij u niet kunnen betalen volgens uw diploma's, de zaken gaan slap, natuurlijk hebben we iemand nodig, maar de slechte tijd, de crisis, de herbewapening verplichten ons te besparen..." Bah!

THERESE: Gelukkig heb jij je avondlessen nog.

ANTRO: Ze stellen mij in staat om niet van honger te sterven en het laatste spaargeld van mijn moeder er niet door te jagen. Avondlessen? Werken wil ik, werken dat de stukken eraf vliegen, en overdag, zoals een gewone sterveling. 's Avonds wou ik wel eens kunnen uitgaan, met jou naar de bioscoop of naar de schouwburg, als ze een goed stuk geven.

THERESE: Maar we gaan toch uit. Af en toe!

ANTRO: Af en toe. Je zegt het wel. En dan moet ik mij laten welgevalen dat je vooraf het geld en de biljetten in mijn jaszak stopt. Discreet doe je dat, zeer discreet, maar...

THERESE: Och, heeft geen belang.

ANTRO: Oh, ik maak je geen verwijt, liefste, ik ben je er integendeel dankbaar om, ofschoon het mij kwetst in mijn trots. Zie je, liefste, ik kan er soms zo erg naar verlangen om goed mijn brood te verdienen. Zo erg als ik naar jou verlang, want jij bent mijn brood. Op eigen benen te kunnen staan. De toekomst met vertrouwen onder ogen kunnen zien en die toekomst ben jij, Thérèse, ons geluk. De avond dat ik je zal kunnen meenemen naar een partijtje of waarheen je ook wil, en je zeggen: deze keer betaal ik, die avond zal ik een koning te rijk zijn. Maar die avond...

THERESE: Is misschien niet zo heel ver af.

ANTRO: Wat bedoel je. Heb jij? Neem me alsjeblief niet in de maling.

THERESE: Sstt! Ik zal het je verklappen. Maar eerst een zoen, want straks komen de redactieleden van het tijdschrift. (zoenen elkaar) Aan het tijdschrift komt een plaats vrij van secretaris. Drie dagen per week, met een maandsalaris van vijftienduizend.

ANTRO: Maar dat is reusachtig. Vijftien mille. Denk je dat ik een kans maak?

THERESE: Laat dat maar aan mij over.

ANTRO: Je bent een schat, een engel, reuze ben je. En dan zitten we drie dagen lekker samen.

THERESE: Momentje, verliefde jongeling. Je zal hier zijn om ander werk te verrichten en, je begrijpt wel, dat ik je slechts per uitzondering zekere faveurs zal kunnen toestaan.

ANTRO: Faveurs!

THERESE: Je vergeet dat papa van onze vrijage niet op de hoogte is. Dus: voorzichtig zijn.

ANTRO: Een directeur die zijn aanstaande schoonzoon in dienst neemt door toedoen van zijn geïnteresseerde dochter. Dat gebeurt enkel bij Molière.

THERESE: En zijn epigonen. Maar die schoonpapa die zijn schoonzoon in dienst neemt, heeft zijn eigen dochter toegezegd aan een dichter die de driejaarlijkse staatsprijs zal hebben gekregen.

ANTRO: Maar dat kan toch niet. En ik dan?

THERESE: M'n lieve toekomstige secretaris, moest je soms connecties hebben met Polhymnia.

ANTRO: Polhymnia? Ken ik niet.

THERESE: De muze van de lyrische dichtkunst.

ANTRO: Daar zeg je zowat! Waar een wil is, is een weg. Ik zal die muze eens duchtig onder handen nemen.

THERESE: Hé, hé! Vergeet niet dat het om een dame gaat. Voorzichtig. Breekbaar.

ANTRO: Om 't even, ik zal ze... *(Dientje verschrikt op)*

DIENTJE: Juffrouw!

THERESE: Wel, Dientje?

DIENTJE: Meneer Sorano.

THERESE: Laat hem binnen als je meneer Van Antro hebt buiten gelaten.

DIENTJE: Jawel, juffrouw.

ANTRO: Sorano?

THERESE: Een dichter. Je ziet hier niks anders.

ANTRO: Oh!

THERESE: Toch niet jaloers, zeker?

ANTRO: Nog niet. Maar als er redenen toe zijn...

THERESE: Theo, nu moet je heus gaan. Vergeet niet wat ik je gezegd heb. Voór die plaats zorg ik. Zal je je best doen?

ANTRO: En of. Waarin bestaat het werk van een redactiesecretaris eigenlijk?

THERESE: Later, later! Daar is nu geen tijd voor. Willen we ons niet compromitteren, dan moet je nu gaan.

ANTRO: Wanneer zien we elkaar?

THERESE: Morgen, zoals afgesproken.

ANTRO: Zeven uur?

THERESE: Ik zal op je wachten. *(vlugge zoen. Van Antro af)*

DIENTJE: *(leidt Sorano binnen)* Meneer Sorano, poweet.

SORANO: Juffrouw Thérèse.

THERESE: Meneer Sorano. Ga alsjeblief zitten. Ik verwittig papa. *(af)*

DIENTJE: *(op met Clauwaert)* Meneer Clauwaert, dichter van de veie Vlaamse aarde en actionair van de Boerenbond. *(af)*

CLAUWAERT: Wat heeft die nou? Oh, m'n waarde Sorano.

SORANO: Waarde confrater.

CLAUWAERT: Heb je het meisje gehoord?

SORANO: Hm, ja!

CLAUWAERT: Ze wordt met de dag onbeschaamder. Meen je ook niet dat de directeur naar een ander exemplaar mocht uitzien?

SORANO: Tja, ze zou inderdaad beleefder kunnen zijn. Maar dienstboden zijn vandaag de dag witte raven. Men vindt er gewoonweg geen. Denk maar niet, dat de driecteur ze aan de deur zet. A propos, heb jij de laatste verzen van Botosami gelezen?

CLAUWAERT: Wat denk je erover?

SORANO: Nou, er steekt wat in zou ik zeggen.

CLAUWAERT: Niet waar!

SORANO: Maar het steekt zo diep, dat je een drillboor nodig hebt om het te bereiken. En een mijnwerkersmentaliteit heb ik niet.

CLAUWAERT: Zo denk ik er ook over. Ook de vorm is weinig verzorgd. Er steekt geen vaart in, geen brede vaart.

SORANO: Als in jouw verzen, bijvoorbeeld.

CLAUWAERT: Jij vindt het dus ook. Als ik een gedicht concipieer heb ik altijd het brede, sacrale gebaar van de zaaier voor ogen. De zaaier. Zaaier zijn op het vruchtbare veld van de dichtkunst. *(directeur op met Botosami en Thérèse)*

DIRECTEUR: Heren, ik zie dat we voltallig zijn. Dan kunnen we dadelijk beginnen. Als jullie plaats willen nemen. Ik wou jullie voorstellen deze vergadering kort te houden. Daarom stel ik voor de eigenlijke redactionele bespreking te verschuiven naar volgende week, om ons vanavond bezig te houden met een weliswaar prozaïscher maar daarom niet minder belangrijke aangelegenheid. Ik bedoel het redactiesecretariaat. Tot op heden werd het waargenomen door mijn dochter, ik zal niet beweren op een feilloze wijze, maar toch op een zeer bevredigende manier.

CLAUWAERT: Meneer de directeur,

BOTOSAMI: wij alledrie